

Justitiedepartementet

**Yttrande över betänkandet Nya regler för arbetskraftsinvandring m.m.
(SOU 2024:15)**

Medlingsinstitutets yttrande begränsas till de delar i betänkandet som avser förslag med direkt bäring på frågor om lönebildningen.

I yttrandet över promemorian Ett höjt försörjningskrav (vårt dnr 2023/68) konstaterade Medlingsinstitutet att ett kraftigt höjt försörjningskrav för arbetstillstånd relaterat till en viss lönenivå är problematiskt. De förändringar som föreslogs i promemorian genomfördes sedermera. Mot den förändring som föreslås i det nu aktuella betänkandet, att som ett av villkoren för beviljande av arbetstillstånd föreskriva att utlänningens lön ska uppgå till minst medianlönen i Sverige, har Medlingsinstitutet samma principiella betänkligheter som i det tidigare remissvaret.

Gruppen arbetskraftsinvandrare är tämligen liten, sedan ändringarna hösten 2023 sannolikt ännu mindre. Förslagets faktiska påverkan på lönebildningen sedd till arbetsmarknaden i stort blir därför antagligen begränsad. I vissa branscher eller delar av Sverige kan dock konsekvenserna bli större.

Den valda konstruktionen innebär dessutom ett avsteg från den grundläggande principen i vår arbetsmarknadsmodell att löner och lönenivåer, inklusive vad som inom olika branscher ska anses vara lägsta godtagbara sådana, bestäms av arbetsmarknadens parter i kollektivavtal. Om arbetskraftsinvandringen ska begränsas bör andra metoder väljas. Krav i förhållande till lönenivåer bör avse lönenivåer i kollektivavtal för den aktuella branschen.

Medlingsinstitutet tillstyrker förslagen att villkoren för ICT-tillstånd och för tillstånd till säsongarbete knyts till krav om lönenivåer enligt relevant kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen.

De alternativa förslag som lämnas i betänkandet innebärande att lönekrav för olika slags tillstånd ska avse minst hälften av medianlönen bör undvikas.

I detta ärende har generaldirektören Irene Wennemo beslutat. Chefsjuristen Per Ewaldsson har varit föredragande.

Irene Wennemo

Per Ewaldsson